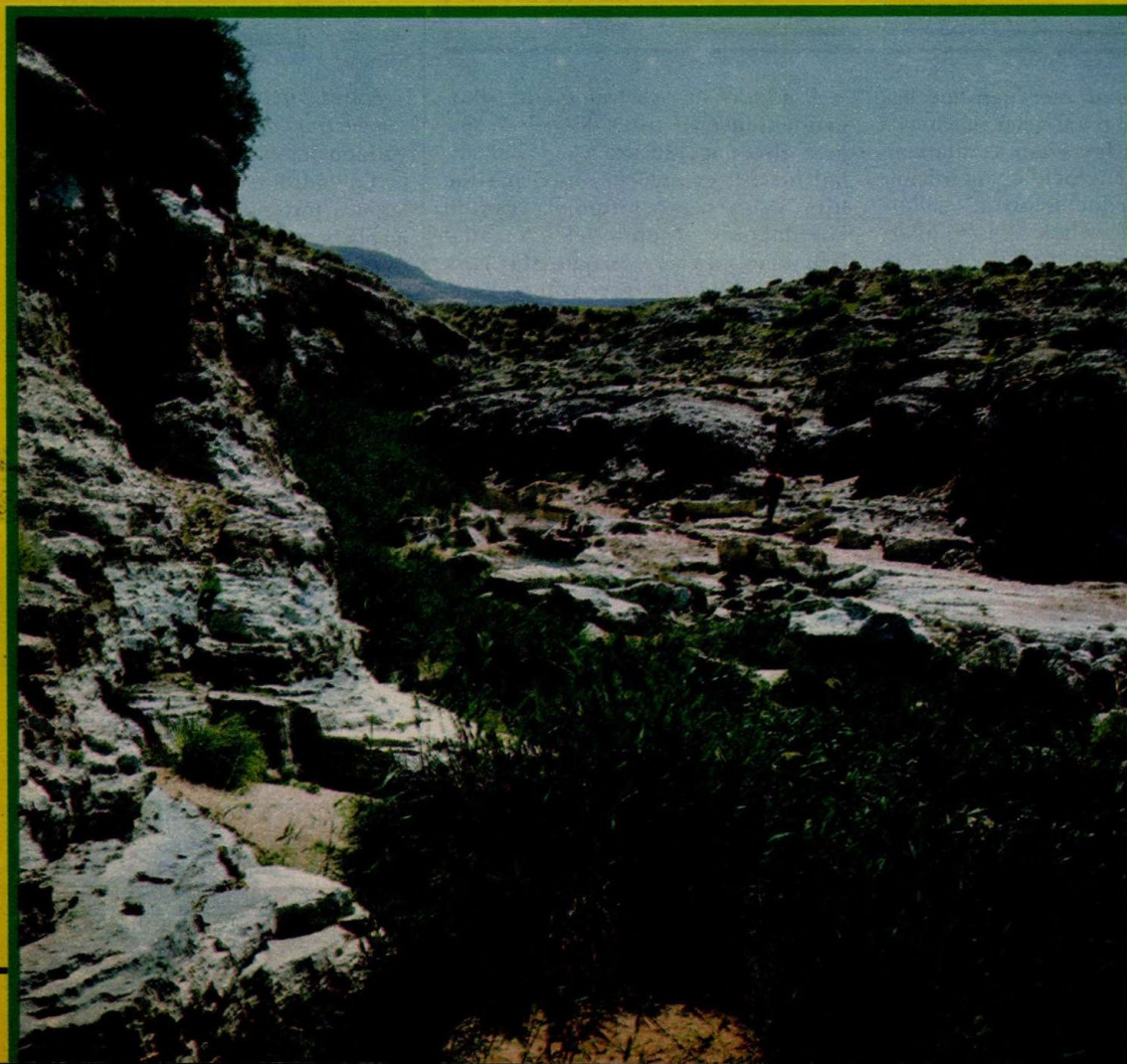
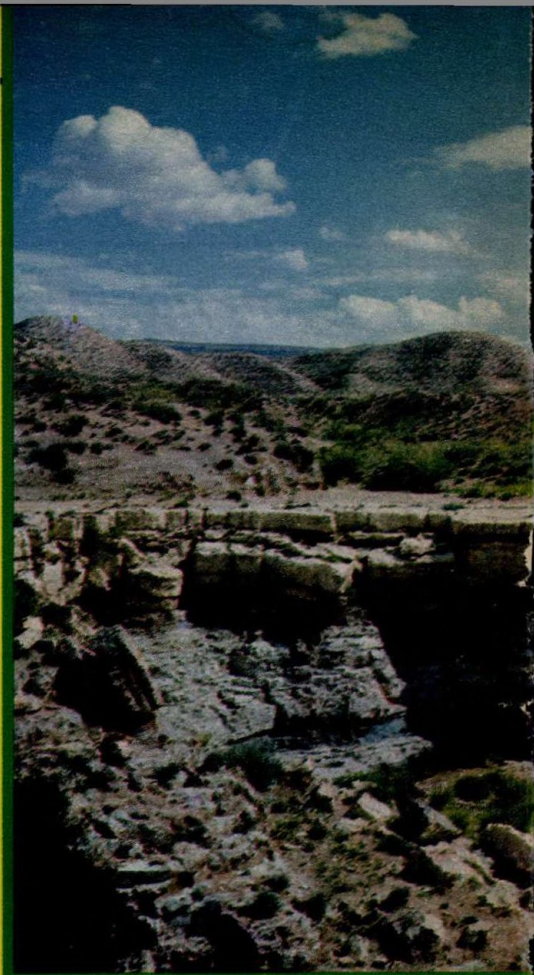

Az észak-líbiai *Nefusa-hegység* helyenként 400 méter vastag felső triász és középső jura időszaki dolomit- és agyagrétegekkel tarkított *gipsztömegébe* a fennsíkról eredő *vízfolyások mélyen bevágódnak*. A völgyek „hátravágódását” a keményebb kőzetrétegek (például a dolomit) lassítják, a lazább szer-

kezetűek (például a gipsz) gyorsítják. A patakok *nagy esésük* miatt igen erős eróziós hatást fejtenek ki a kis ellenállású gipszrétegekben; kipreparált dolomitlemezeket, dolomitsapkás tanúhegyeket, sajátos kúpkarstot, barlangrendszereket és a mészkőkarstok szurdokvölgyeit meghazudtoló formagazdagsá-

BESZÉLŐ KÉPEK

A sivatag völgyei

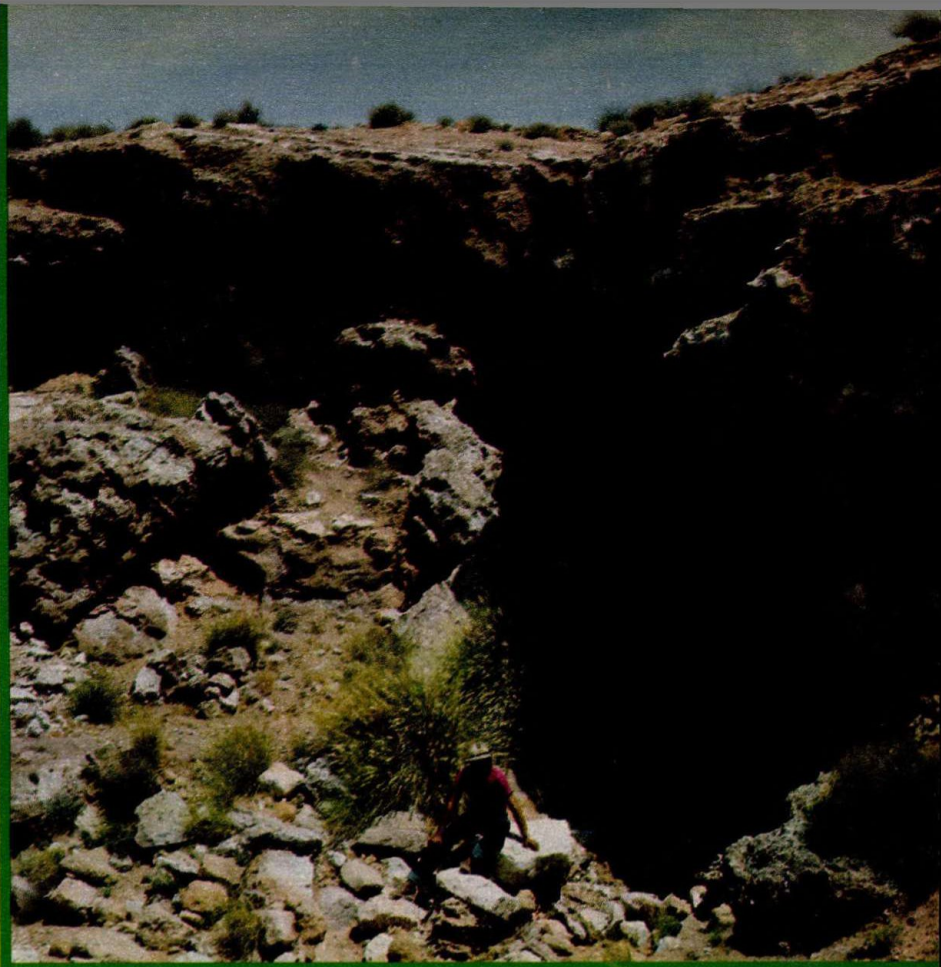
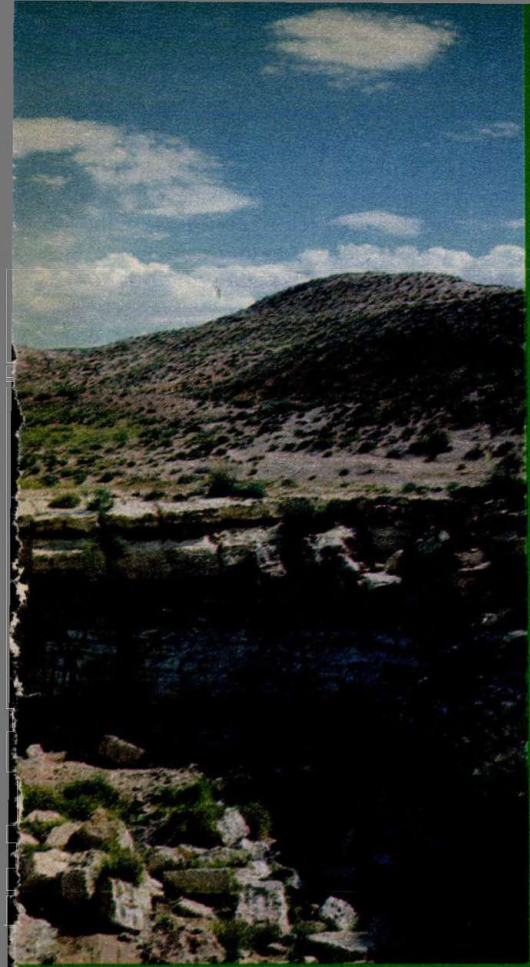

1

3

4

2

gú szurdokokat – wadikat – hoznak létre (1. kép).

Különös látvány ez annál is inkább, mert *nem bővizű* patakok völgyeiről van szó, hiszen a csapadék kevés; évente csak 150 milliméternyi átlagosan. Ám a csekély mennyiségű csapadék szeszélyes eloszlású, és gyakran felhőszakadások formájában hullik le; a patakok, vízfolyások időszakosak. A wadik és a barlangok sajátos kölcsönhatásban állnak egymással. A bevágódó völgyek helyenként barlangokat „varázsolnak elő” (2. kép), máshol a felszakadt barlangok válnak völgyekké, szurdokokká.

A gipszkarszt és barlangjai néhány hétig, hónapig a felszín teljes kiszáradása után is táplálják vízzel a wadik forrásait. Ezek völgyei kis ültetvényeikkel, színes növénytársulásaikkal üde színtestek az egyébként kopár környezetnek (3. kép), s a környék állatainak ivóhelyei (4. kép).

Szöveg: Szablyár Péter

Kép: Borzsák Péter